

Kulttuuri

Konserttiarvio: Tomas Djupsjöbacka johti ja soitti huikean korkeatasoisesti – Tilausteos yllätti kuulijat

Martti Laitinen

Keskipohjanmaa

Ma 31.3.2025 klo 16:30 | Päivitetty: Ma 31.3.2025 klo 21:09

Kapellimestari Tomas Djupsjöbacka johti Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteria viime viikolla harjoituksissa. Kuva: Timo Varila

Ystävien seurassa. Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri, joht. ja sellisti Tomas Djupsjöbacka. J. Kuusisto: Sellokonsertto op. 38; Seppälä: Beauty cravings (ke); Dvořák: Serenadi jousille E-duuri op. 22. Snellman-sali pe 28.3.2025 klo 19.

Harva konsertti alkaa kiitoksella sairaalahenkilökunnalle. Viime perjantaina näin kuitenkin tapahtui, kun kapellimestari-sellisti Tomas Djupsjöbacka avasi Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin konsertin vuolaalla kertomuksella siitä, miksi tilaisuus pidettiin vasta nyt eikä puoli vuotta aiemmin. Djupsjöbacka mainitsi olleensa tuolloin hoidettavana Keski-Pohjanmaan keskussairaalassa. Nyt sairaalan hoitohenkilökuntaa oli kutsuttu konserttiin, ja Djupsjöbacka tahtoi kiittää heitä tekemällä sitä, minkä itse osaa parhaiten – eli musiikilla.

Perinteisestä orkesterikonserttijärjestyksestä – ensin lyhyt aloituskappale, sitten solistikonsertto ja lopuksi päänumerona sinfonia – oli tänä iltana tietoisesti luovuttu. Djupsjöbacka aloitti konsertin johtamalla Jaakko Kuusiston sellokonserton, jossa hän itse toimi myös solistina. Teos on ilahduttava lisä sellistien kohtalaisen kapeaan konsertto-ohjelmistoon, ja se on saanutkin viime vuosina huomattavan määrän esityksiä. Melodisuus, tonaalissävytteinen ymmärrettävyys ja kiihkeä tunnesisältö ovat varmasti edesauttaneet teoksen menestystä.

sairaalan hoitohenkilökuntaa oli kutsuttu konserttiin, ja Djupsjöbacka tahtoi kiittää heitä tekemällä sitä, minkä itse osaa parhaiten – eli musiikilla.

Djupsjöbacka hoiti molemmat tehtävänsä saumattomasti, ilmeikkäästi ja huikean korkeatasoisesti. Kamariorkesteri oli selvästi tehtävänsä motivoitunut, ja Tuija-Maija Nurmisen soittama lyömäsoitinstrumentti toi jousten sointipalettiin kiinnostavia lisävärejä. Sellisti-johtajan kaksoisroolista seurasi yleisölle harvinainen tilaisuus katsella kapellimestaria edestäpäin. Vielä toissa vuosisadalla tämä oli täysin normaalia: mm. Robert Kajanus johti orkesteria kasvot katsomoon päin yleisön mielenkiintoa tavoitellakseen. Kenties hän katseli tätä iltaa hymyillen hiljattain edesmenneiden Kuusistojen kanssa.

Illan päänumero oli Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin ystäväyhdistys Klangin Matilda Seppälältä tilaama teos *Beauty cravings* (suom. Kauneudenkaipuuta). Tampereella, Latviassa ja Sibelius-Akatemiassa säveltämistä opiskellut Seppälä (s. 1993) oli asettanut itselleen poikkeuksellisen lähtökohdan sävellystyöhön: mitä on kauneus, sen kaipuu ja sen tuoma nautinto? Luomisprosessin aikana säveltäjä oli haastatellut orkesterin muusikoita ja pyrkinyt ymmärtämään myös heidän suhdettaan musiikkiin ja kauneuteen – omansa ohella. Vaikka keskittyminen esteettiseen nautintoon voi kuulostaa normaalilta lähtökohdalta taiteelliseen työhön, nykymusiikin alueella se on pikemminkin poikkeus kuin sääntö.

Tuloksena oli jousiorkesteriteos, joka varmasti yllätti monen kuulijan. Lineaarisilla muutosprosesseilla on perinteisesti ollut tärkeä merkitys länsimaisessa taidemusiikissa. Moni

teos hahmottuu orgaanisena kehityksenä, joka etenee lähtökohdista lopputuloksiin. Seppälän sävellys vaikutti enemmän perustuvan musiikillisille asiantiloille – kuin olosuhteille, jotka asettuivat suhteeseen toistensa kanssa, välillä peräkkäin, välillä lomittain. Kenties tässä nimenomaisesti pysähdyttiin kauneuden äärelle? Mutta ilmeisesti pysähtymisenkin johtaa siirtymiseen jonkin uuden pariin. Partituurista nimittäin ilmenee, että teoksen koko nimi on *Beauty cravings & comfort food* (suom. Kauneudenkaipuuta ja lohturuokaa).

Luomisprosessin aikana säveltäjä oli haastatellut orkesterin muusikoita ja pyrkinyt ymmärtämään myös heidän suhdettaan musiikkiin ja kauneuteen

Konsertin jälkipuoli koostui Antonin Dvořákin *Serenadista E-duuri*. Jousiorkesterien klassikko-ohjelmistoa edustava teos sopi vuodenaikaan, ja luulen yleisönkin arvostaneen perinteistä musiikkia konsertin lopussa. Djupsjöbackalla on ilmiömäinen taito saada tutustakin tuoretta – vaikka moni jousisoittaja lienee uransa aikana soittanut kyseisen teoksen puhki, havaitsin orkesterin riveissä inspiroitumista, jopa edellä pohdittua nautintoa. Saisipa tämän johtajan Kokkolaan useammin.

Olen useamman kerran valittanut siitä, että kokkolalaiset eivät käy konserteissa tarpeeksi sankoin joukoin. Jätetään se siis väliin tällä kertaa, olihan katsomossa jotain ilahduttavaakin. Tämä konsertti oli nimittäin vetänyt saliin huomattavan määrän kaikenikäisiä musiikinopiskelijoita. Erityisesti sellonsoittoa harrastavia lapsia oli kosolti, mistä kiitos kuuluneeksi aktiivisille soitonopettajille. Voisiko tämä ilmiö toistua useammin? Millaista yhteistyötä eri tahojen välillä tulisi olla, jotta seuraava sukupolvi pääsisi kuulemaan ammattilaisia? Heitän pallon joka suuntaan.